

DELAVSKE NOVICE

(Federated Press.)

Protinjasko govorjenje je potihnilo.

Washington. — Premogarski operator Dodson v Bethlehemu je imel celo vrsto govorov proti U. M. W. of A., zlasti še pred zvezno zbornico, kjer je napadal organizirano delavstvo. Eden vzrok, da je govorjenje nekoliko ponehalo, je brez dvoma grd poraz, ki so ga doživeli v Distrikto Kolumbije. Več delavskih strok pri stavbah je zastavalo in vlgje vsemu prizadevanju trgovske zbornice, zmagalo s svojimi zahtevami. Ko je najvišji sodnik Taft imel slavnostni govor pri odpiranju dvamijonskega poslopja, je kajpada skromno zamolčal, da so ga postavili in dekorirali unijski delave, dasravno je sam z vsemi štirimi za "American plan" in "open shop".

Tudi podjetniki se organizirajo.

New York. — Tri precej močne krojaške zveze so se združile v eno, ki se bo imenovala International Joint Board of Coat Contractors.

Bombazna predilnica zaprt.

Lowell, Mass. — Največje bombažno podjetje je tu odslovilo vse delavce. Obratovali so po pet dni na teden z 1400 delavci. Mizerija med 25,000 predilnarijami v Lowellu se je s tem še povečala.

Premogarski podjetnik se je podal.

Seranton, Pa. — Vodstvo velike Jermyn Jane in rova Old Forge so se podali unijskim delavcem in pristali na mezdno leštevico, kakor je v pogodbi. Rudarji so pustili delo pred štirimi meseci, ko jim je bilo naročeno, da morajo vsaki dan naložiti še pol vozišča brez plače. Ko so zastavili, da nekaj tednov nato družba trdega premoga ponudila enostavno desetodstotno znižanje mesta omenjenega. Mala skupina kompanijskih mož je sicer glasovala za kompromis, a po par dneh je tudi tista na seji izrekla, da ne podpiše. Tako je rudnik postal zaprt, dokler se družba ni učila.

Green apelira
na cerkvenjake

Columbus, Ohio. — (F. P.) — Zastopniki prezbiterijanske cerkve so zborovali v tem mestu. Ob tej prilici je predsednik Ameriške delavske federacije izjavil, da je naloga organizirane religije brez uspeha, ako se iz nje ne odpravita uboštvo in pohlepnost.

"Nespetno je misliti," je rekel Green, "da bi cerkev s svojimi božanskimi redi mogla dopolniti svojo misijo, dokler prevladujejo strast, sovraštvo in sebičnost, ki vplivajo na življena tistih, ki so v zvezi z industrijo. Tudi duševno se narod ne more povzeti, dokler v njem ne spodarita uboštvo in poniranje."

"Visoke plače, človeške razmere, zadovoljnost med delavstvom, uživanje industrijalne svobode in neodvisnosti omogočijo, da se delavstvo duševno povzpe, kar je v korist vsega ljudstva . . ."

Green je argumentiral, da bi morale cerkve pomagati delavskemu gibanju pri delu za sprejem zakona za odpravo otroškega dela. Uvesti se mora socialna vera, da ima delavec pravico do organiziranja in sklepanja pogodb po svojih izvoljenih zastopnikih. Naglašal je, da so strokovne unije bile agilne pri drugih gibanjih, ko je šlo za izboljšanje družabnega reda.

Med takim govorjenjem je Green razvil svojo priljubljeno pesem o harmoniji in sporazljjenju med razredmi, med katerim seveda ni pozabil omeniti, da imajo podjetniki pravico do lastovanja, vodstva in kontrole industrije kakor tudi pravico, da prejmejo pošten dohodek za svoj vloženi kapital.

Radi boja glede otroškega de-

la je rekel tudi sledede: "Mi smo zato, da imajo tudi otroci v najbolj zaostalih državah jüga pravico do istih udobnosti kot v najnaprednejših severnih državah. Priznamo, da morajo biti otroci dobro hrani in protežirani in nikakor se ne strinjam, da bi v kateremkoli delu Združenih držav moral otrok na delo v nečini mladosti, da ostane duševni in telesni pritlikavec in zpostal razprodajnih naporov."

Namen Ameriške delavske federacije je, da vodi dalje boj za obvarovanje otrok, dokler ne dorastejo v zmožne može in žene. Cisto jasno je, da ta izvanredno koristen zakon za vas človeštvo ni bil sprejet samo radi tega, ker je bilo ljudstvo slabu reprezentirano po zakonodajah. Naša tačnija naloga je, da pomagamo resnici na dan in ljudje spoznajo dragoceno vrednost amendmenta za odpravo otroškega dela."

SPEKULANTSKA FIRMA BANKROTIRALA.

Chicago. — Jack H. Davis & Co., 332 S. La Salle st., je 25. t. m. zaprla vrata. Investorji so izgubili okrog četrtna milijona dolarjev. Arthur S. Gerson, upravitelj tvrdke, je bil arretiran. Firma je špekulirala z delnicami.

SE ENA ŽRTEV ZLOGLASNEGA STRUPA.

New York. — Zastrupljenje svincem je vzelo življenje Anasota Levanusa, uslužbenca pri Standard Oil družbi, ki proizvaja tetraethyl.

Vlak povozil avto.

Phoenix, Ill. — Osobni vlak Pennsylvania železnice je v nedeljo zjutraj zmeckal avtomobil, v katerem so bili trije mladi pari. Joseph Mihalik je bil na mestu ubit, Frank Majercič in Ida Karmatki sta težko ranjena. Ana Karmatki, Louise Bates in George Lipotok so pa lahko pobiti.

Bolgarski kralj potrdil tri smrtne obodsbe.

Sofija, 26. maja. — Kralj Boris je podpisal tri smrtne obodsbe komunistov, ki so obtoženi razstrele v cerkvi sv. Kralja Boris, dasi sovražnik smrtne kazni, je dejal, da so obodsbe v tem slučaju opravičene.

SLIKE Iz NASELBIN

Detroit, Mich. — Minilo je že precej časa, ko sem se zadnjic objezil in od takrat je bilo tudi že več dopisov iz naše naselbine. Skozi vso zimo sem zasledoval vso stvar. Bilo je ogromno piščanja za spremembu pravil S. N. P. J. Ako bo bodoča konvencija vsele vse to sprememb, bo knjiga za pravila tako velika kakor katalog od Sears & Roebucka.

Ne vem, zakaj si naši člani taklik bellijo glave. Ce bi imeli mamo več zaupanja drug v drugega ter malo več tolerance ter poštenosti, so še ta pravila preobčina. Ne prigovaram dopisovalcem, ker s tem bi krati svobodo do izražanja idej posameznikov. Dopisovalcem, ki imajo zmožnost, bi pa priporočal, da bi pisali več poučnih člankov o današnjih razrednih bojih ter kaj je vzrok, da je delavec nezaveden. Moje mišljenje je, da bi vsi našeli moči in širili literaturo med našimi delavci, da bi prenehal medsebojni boji med delavstvom. Zaveden delavec mora pojmiti, če se bomo med seboj bojevali ter se cepili v različnih društvenih ter socialnih organizacijah, tukaj boj je bo kapitalizmu. Danes ni več edinstvo med delavstvom, saj je bolj razkropljeno kakor pred desetimi leti. Zakaj vse to? Delavec, naša naloga je, da se poiskusimo združiti v eno celoto. Pustimo versko in patriotsko fraziranje pri miru, dajmo vsem svobodo ter jih skušajmo pridobiti z mirnim potom v tabor delavstva vsega sveta, kajti pod današnjim kapitalističnim sistemom smo vsi enako izkorščani.

Dajte nezavedni masi izobrazbe, dokažite ji da v slogi je moč, da ako hočemo, delavci dobimo vse bogastvo, ki ga je delavčeva pridna roka pridobila z delom. Izgubiti nimamo česa, pridobiti pa vse. V spominu imejmo zadnje svetovno klanje. Se rane se niso zacetile vsem, že se delajo velike priprave za drugo klanje, kar pa ne bo več klanje, temveč ljudje bodo padali kakor trava pod košo.

Ni šala, zato združimo se in začnimo skupni boj. Stojmo karkor en mož drug ob drugem in zmaga bo gotovo naša. Marsikdo bo rekel: Kolikokrat asem že to slišal, pa ni vse skupaj nič. Drugače sploh biti ne more. — Res dostikrat človek naredi napako, ali jo je treba tudi priznati ter popraviti, če je mogoče. Brez napak ni človeka in tudi ni zmožega, da bi vsem ljudem ustreljel.

V Detroitu, kar se tiče slovenske kolonije v zimski sezoni, je bilo lepo število zabav in koncertov. Nekatere veselice so bile dobro obiskane, druge slabše. Tukaj so rojaki, ki se zanimajo za društveni napredek in pomaganje v vseh slučajih, podpirajo gmotno in duševno. Imamo pa tudi rojake, ki zmirom doma sedijo ter ne gredo med maso.

Imeri smo tudi nekaj dramatičnih predstav, katere je priredil pevski zbor "Ljubljanski vrh" in soc. klub št. 114.

Predstave so bile še dosti povoljno igrane, ker so danes se ničela kritika. Tudi društvo Z. D. S. št. 121 je priredilo zabavo s koncertom in programom, kar je bilo tudi dobro izvršeno.

Rojaki, ako bi vsaki pooddine imel samo malo vpogleda, koliko je treba dela in žrtev tistim rojakom, kateri se utiže le ene igre ali vaj k petju, jaz mislim, da bi bil vsak rojak v Detroitski okolici usmiljen do svojih rojakov, da bi vsaj prišel na njih prireditve. Tukaj se vidi, da je tudi naš narod zmožen ravnoto dobro za nastop, najsibov.

Rojaki, kateri se vso dobro želite, so bili vodilni v dramskih igrah ali v petju. Na zadnjo prireditve kluba št. 114 je bil povabilen pevski zbor "Ljubljanski vrh", ker je nastopil na odru ter zapel par krasnih pesmi. To je bil pravi harmonični spev, da človeka gene tako, da se v resnicu kar potopi v misel in ponos, da je Slovan. "Ljubljanski vrh" nam bo ostal v spominu. Želim mu se triumfalen uspeh v bodoče. Priporočam rojakom, da obiskujejo njih prireditve. Diletantni klub št. 114 so dobro vrili načelo v igri "Španška muha". V imenu kluba se vsem zahvalim, kateri ste nam pripravili k prireditvi. Mislim, da tudi sodruži pri klubu ne bodo pozabili društvo, katera so nam šla na roke. Tukaj se je zopet pokazalo, da se ni vse umrlo v Detroitu. Da, tukaj je še zmirom tista masa, katera stremini za napredkom in kulturo.

Priporočal bi vsem našim rojakom, kateri še niste pri društvu ali jednoti, da pristopite takoj, da vam ne bo prepomislo, ker nesreča vas lahko vsak čas zadene, najsibov v tovarni, domu ali na cesti; nesreča nikdar ne počiva.

Za delavca ni dosti, da je samo pri podpornih društvih, kjer dobi gmotno podporo. Ravno toliko je potrebno, da je delavec tudi duševno in politično organiziran. Ako bomo imeli dosti duševne moći in izobrazbe na političnem polju, toliko prej se bomo rešili kapitalističnega sistema. Potem nam ne bude treba podpornih organizacij. V Detroitu je soc. klub št. 114, ki zhoruje vsako 3. nedeljo v mesecu na Kirby ave. v H. N. Domu. Vaš je dobro došel, vsak delavec lahko postane naš sodrug. Torej rojaki, pristopite v naše vrste, pomagajte nam; naš boj je vaš boj! Naša zmaga bo tudi vaša zmaga! Tu se pokaže, da ste, zavedni delavec in tu imate priliko do izobrazbe. Tu dobite lepe podučne knjige za čitanje brezplačno.

Mislim, da nima nikdo ugovora, da ne bi pristopil h klubu. Projekcije zgodovino naše dnečne S. N. P. J. Kdo je bil ustanovitelj, kdo je pripravil, da je postala ena največjih slovenskih podpornih organizacij? Bili so socialisti in še danes, so socialisti. Socialisti so, oživelji tiste mrtvo dete, kateremu je bila jama skopana pred rojstvom. Rojaki, tista jama je še odprta, in glejmo, da nam bo še prav prisla, da bomo tiste notri zakopali. Da ne pozabim, priporočam vsem čitalcem Prosvete, da agitirate in širite ta naš list Prosveto, ker v listu je dosti novic iz celega sveta, znanje in izobrazba. Naročajte se na list.

Pozdrav vsem čitalcem Prosvete, tudi list Prosveta pa mnogo naročnikov. — Anton Jurca.

Cleveland, Ohio. — Začetek je pri vsaki stvari težak, ali vztrajnost in dobra volja pri ljudeh zmaga vse ovire. Tako jih je tudi pri nas. Kako lahko bi bilo, če bi bila vse društva, kar jih je pod sto članov dol, zdržana ali bi se priključila velikim društvom. To bi bilo dobro posebno po večjih mestih in naselbinah.

V Clevelandu so se začela društva prebujati. Pred par meseci se je društvo "Jadranska vila" št. 178 pridružilo k društvu "Vodnikov venec" št. 147, katero ravno letos obhaja 15-letnico svojega obstanka. Ob tej priliki razvije novo društveno zastavo.

Kaj vse se bo ob tej priliki napisilo, vidite iz programa, a še toliko bolje pri udeležbi.

Naj naznamen je naprej vsem udeležencem, da imamo za to redko slavnost dvoran od zgoraj in od spodaj. Igrali bosta dve godbi za mlade in stare. Slavnost prične v soboto dne 30. maja po poledini ob dveh. Zvezcer je pes v spodnjem in zgornji dvoran. Je res prav pravljivo, da je zvezcer malo veselja s plesom, a zjutraj pa se lahko dalj poleži, ko bo ravno nedelja. Ne pozabite dne 30. maja v S. N. Dom. — John Breščak, član društva "Vodnikov venec".

NA PRODAJ

je po nizki ceni grocerija, svečko blago in dobra oprava v Slovenški okolici. Prodaja se vsele bolezni. Pridite osebno ali pišite lastniku na: 1934 So. Racine Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

\$10,000.00 letno

čistih dohodkov, prinese gostilna, restavracija in hotel na znamen Reed Street, Milwaukee.

3 nadstropno zidano poslopje, 7 učilnic v zaposlenih. Se prodaja pod ugodnimi pogoji. Izredna prilika za Slovenca z ženo in odraslimi otroci.

Pekarija in grocerija v sredini slov. naselbine, s poslopjem in vso upravo in zalogo. Zelo počeni.

Restaurant, gostilna in hotel v najem. Delavsko okrožje, dober in redni dohodki. Zlata jama za pridno družino. Potreben kapital \$4000.00.

Nadaljnje podrobnosti pri NATIONAL SERVICE BUREAU, 458 National ave., Milwaukee, Wis. — (Adv.)

Ali želite znati pravilno pisati in čitat angleško? Naroči si "Slovensko-angličko slovnico", katero je izdala in ima na prodaj Književna matica S. N. P. J.

PRIPOBOČJO!

Priporočam vsem rojakom v Pittsburgh-u in okolici svoje fino izdelane oblike.

S spoštovanjem:

RUDOLF MESNAR, krojač,
4921 Butler St.—Pittsburgh, Pa.
— (Adv.)

Zabasanost.

Velik del telesnih bolezni lahko zasledimo do zaprtja. To stanje ne zanemarjajte.

Severa's Balzol

je neprecenljiva pomoč v takem stanju želodčne in prebavne neurednosti in zaprtja. Sijajna tonika za oslabljene ljudi.

Cena 50c in 85c.

Poskusite najprej pri lekarju.

W. F. SEYERS CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja Jožef Kosmač. Prišel je iz Nemčije leta 1920 in sicer v Gary, Ind. Cenjene čitalce prosim, da je kateremu znan naslov njega, da ga opozore na ta obglas, ako bo sam čital naj se nemudoma javi na spodnji naslov svoji prijateljici Frančiški Omerzel, ki je tudi prišla v Ameriko 16. aprila, 1925 k svoji hčeri in zetu. Frank Kukovic, 1554 Sobieski street, La Salle, Ill. — (Adv.)

NA PRODAJ IMAM

pet velikih stavbišč (lot), katera se nahajajo blizu 5754 Oak Park Ave., le tri bloki južno od Archers ave. Za ceno se lahko oglaša osebno ali pismeno pri: Frank Setina, 5754 S. Oak Park ave., Chicago, Ill., ali pri lastniku: Frank Hren, 25 West Illinois St., Chicago, Ill. (Tel. Central 2178). — (Adv.)

NAZNAKOLO

Clanom S. N. P. J. naročnikom in rojakom sploh naznameno, da jih bo prihodnji teden obiskala naša zastopnica sestra in članica Christina Omahne na "Iron Range" okraju v Minnesota. Priporočamo, da ji gredo na roko in se naročo na list Prosvete. — F. Godina, upravitelj.

KADAR RABITE PREMOG

Kadar se hočete seliti. Kadar rabite expremana, obrnite se na moj naslov: FRANK UDOVICH, 262

Razprave o pravilih

S. N. P. J.

Bridgeport, Ohio. — Sodeč po dosedanjih razpravah o pravilih je vprašanje bolniških skladov in plačevanje bolniške podpore najvažnejše. Da je to važno je gotovo, ali da bi bilo bolj važno kot so nekatera druga vprašanja, katera bo morala reševati konvencija, pa dvomim. Vidi se mi, da je končno vse eno dali so bolniški skladi centralizirani ali se pa upravljajo na sedanji način. Glavno je, da se vsak sklad pokriva sam, brez prispevkov ali pomoči ostalih skladov. V družbenem slučaju, ako bi bilo več izdatkov iz enega sklada kot dohodkov in ako bi ta pomanjkljaj pomagali kriti drugi razred, brez ali v imenu "bratstva", bi bilo to v resnici samo izkorisčanje. Seveda je nekaterim centralizacem to postranska stvar. Njim je največ na tem, da se "zdržimo" ter da ostanemo "zdrženi". Kot že omenjeno, meni se centralizacija ali decentralizacija bolniških skladov vidi tako malenkostno vprašanje. Glavno je, da se sestavi bolniška leštvec v pravilni meji za vsak sklad in na podlagi principa, da se vsak sklad sam vzdržuje potom rednih ali izrednih prispevkov. In ako si to zapomnimo, je vprašanje centralizacije ali decentralizacije majhnega pomena.

In da se bolniška leštvec ne bo sestavila na podlagi ugibanja več kot na podlagi faktov, je potrebno, da pri tem delu odgovorni funkcionarji analizirajo stanje posameznega bolniškega razreda za več let nazaj na podlagi pronađenih faktov sestavijo bolniško leštvec. Le na ta način, s pomočjo pravilno sestavljenih statistik, bo mogoče sestaviti povsem zanesljivo in pravilno leštvec.

Referendum. — Jako važno vprašanje se mi vidi vprašanje inicijative. Inicijatiranje predlogov in splošno glasovanje je isto demokratično orožje, ki omogoča članstvu urejevanje organizacije od časa do časa, kot je za to potreba. Da se to orodje rabi pri S. N. P. J. dostikrat ne opravičljivo in skoro v slehrem slučaju tako nezadovoljivo, je dobro znan fakt. Ali kljub tem nedostatom inicijative in referendumu ju mora članstvo ohraniti v bistvu nedotaknjiva ter gledati, da se ne izrabljata, ter da se dosežejo najboljši rezultati od njih rabe. Ako je to mogoče brez vsake spremembe v sedanji metod, je povsem drugo vprašanje, na katerega jaz odgovorim z ne. Do tega zaključka sem prišel po opazovanju preteklega posluževanja inicijativ. Prvič si je treba zapomniti, da v organizacijah z rednimi konvencijami je posluževanje inicijative opravičljivo le v izrednih slučajih in ne kot nekaka igrača. In drugič ima inicijativa, kot je pričas v rabi, tudi to slabo stran, da se tako predlog ne more amadirati in je torej produkt le enega društva, ali v najboljšem slučaju le male skupine društev. Gotovo je, da tak predlog ne gre na glasovanje, ako ne dobi potrebne podpore od strani članstva. Ali kljub temu to še ne spremeni omenjene slabosti. Fakt vseeno ostane tak kot je.

Kje je dobiti odpomoč tem pomanjkljivostim? Ali naj ostane formuliranje inicijativnega predloga stvar posameznega društva še v bodoče? Jaz sem proti zadnjemu; dosežanje eksperimenti opravičujejo modifikacijo tega sistema. Vidi se mi potrebno, da se glavnemu odboru S. N. P. J. podeli precej moči in besede z ozirom inicijatiranja predlogov. Sedaj nimajo odgovorni funkcionarji druge besede pri tem, kot da pazijo da je tak predlog v soglasju s pravili. Moja sugestija je sledi: Vsak inicijativni predlog (izjema je le pri odprtjanju glavnih odbornikov) naj se predloži glavnemu odboru, kateri ima pravico ga spremeti, ako je to potrebno, ga odobri ali pa zavreči, predno more tak predlog priti pred članstvo. V zadnjem slučaju bi predlog avtomatično odpadel. Le v slučaju zahtevanja društva, ki je inicijatiralo predlog, se mora isti objaviti v glasilu. Na ta način objavljen predlog se smatra pravilno predložen, in v slučaju, da prejme potrebno podporo od strani ostalih društev, gre avtomatično na glasovanje.

Ta sugestija pomeni, da bi društva imela v prvi instanci

funkcijo predlagati inicijativne predloge glavnemu odboru S. N. P. J., kateri jih lahko spremeni, odobri ali pa zavreči. Ako gl. odbor odobri tak predlog, bodisi v originalu ali ga pa spremeni, pride naravno pred društva, kot tudi v slučaju, ako prizadeto društvo tako zahteva v drugi instanci. Končni efekt bi bil sledi: Le taki predlogi bi prišli pred članstvo, ki bi bili potrebeni in v absolutnem dobrobit organizacije. Nemogoče si je misliti, da bi bil gl. odbor površen ali delal nepremisljeno pri formuliranju in predlaganju inicijativnih predlogov. Ravno tako bi bila društva veliko bolj previdna, kaj, kdaj in kako predlagati. Da se pa društva zavarujejo pred možno tiranijo gl. odbora, se lahko poslužijo druge instance ter gredo preko negativnega odloka po glavnem odboru.

Prehodna doba. — Človek se žudi, ko zasleduje tekoče razprave, kako površno in malo se članstvo zanima za enega izmed največjih, aka ne največjega problema organizacije. Ta problem je naša bodočnost: angleško govoreče članstvo. Ako nismo slepi, lahko vidimo, če se hitro ne zdramimo ter ne podvzamemo potrebnih korakov, ki bi odgovarjali razmeram, bomo kmalu in hitro začeli hirati kot organizacija. Ni mi toliko za število kot za kvaliteto. Ali pri vsem tem se nehoti vprašati: Kak odstotek angleško govorečega članstva obdržimo ali ga bo možno obdržati v organizaciji na podlagi sedanjega razmerja?

Ako nismo prišli v veliki mnogini prihajali sem naši rojaki, ni upanja; sicer pa tudi če bi do tega prišlo, se bo lahko tedaj zopet ukrepalo. Karkoli se naj ukenemo, moramo gledati, da se nekaj prostora naši mladini v angleščini, tako bo po mojem akromnem mnenju precej izvršen.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

Ravno, da vržemo oglaševanje iz lista. Kaj smo dosegli s tem? Nič drugoga kot stroške smo povečali, in člani bodo morali vse to plačati, kar danes oglaši prinašajo pri asesmentu. Oglaši prinašajo letno okrog osem tisoč dolarjev, kar pomeni, da je vse več, če izdamo Prosvetu dvakrat v tednu za vse članstvo na osmih straneh.

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Kopiji se ne vračajo.

Naročnina: Zadnjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cicero \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

UNION LABEL APPLIED FOR

Datum v oklepaju n. pr. (April 30-1925) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevi potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

TAKO SE DELA REKLAMA ZA RAZPEČAVANJE PREMOGA.

Narodno društvo trgovcev s premogom je zborovalo v Atlantic Cityju. Na to zborovanje je prišel Walter G. Merritt, advokat na antracitnih premogovniških konferencah. Odvetnik jih je med drugim v gladkih besedah natvezil, ako bodo rudarji, ki kopljejo antracitni premog, zahtevali pri bodočih pogajanjih več mazde, bo mogoče izbruhnila stavka. Besede so padle na rodotvrtne tla. Kajti trgovci s premogom zdaj po večjih mestih oglašajo: "Ne skrbite zaradi stavke—temveč napolnite svoje drvarnice."

Zakaj naj ljudje napočnijo svoje drvarnice s premogom, ko prihaja poletje, nova pogajanja so pa tudi še daleč, tega trgovci ne povedo. Ampak značilno je, kako se vsaka beseda izrabi v navadno trgovsko reklamo, pa četudi pomeni za druge ljudi nesrečo.

Vmislimo se, da pride res pri bodočih pogajanjih do stavke na polju antracitnega polja. Stavka pa pomeni za rudarje trpljenje. Kajti če rudarji ne delajo, ne zaslžijo ničesar in prehranjevali morajo svoje družine s tistim, kar so sebi in svojim družinam takorekoč pritrigli od ust, ko so delali.

PARADIŽ V JUŽNIH DRŽAVAH.

Za delavce ga ni tam, ampak

Kdor se je hotel v New Yorku te dni prepricati, v kakšnih razmerah žive delavci v južnih državah in kakšen duh prevladuje tam, kjer se je poredil Kukluksklan, je to lahko storil, ako si je ogledal južno razstavo v Grand Central Palacu.

Tu so razstavljeni industrijski izdelki, razložene so reči, ki delajo reklamo železnicam in zemljiščnim trgovcem in pripovedujejo, da so delavci zadovoljni in ponizni v južnih državah.

Tu je na pr. majhna knjižica Georgia Railway & Power kompanije, ki pripoveduje, da postave te države dovoljujejo delati v tekstilnih tovarnah šestdeset ur v tednu.

Kasneje neka avtoriteta pripoveduje, da se ne spominja, da bi ta država kdaj resno uvaževala delavske socialne postave in razpravljala o njih. Mezde so seveda nizke, ki vabijo kapitaliste iz severnih držav, da se nasejijo v tem kapitalističnem paradižu. Strojnik prejme \$24.60 na teden, električar \$35, strojevodja \$18, kurjač \$10, izurjeni tekstilni delavec od \$12.18 do \$12.80, pletenarski delavec po \$18.60, navadni delavec pa \$9.

Ampak to še ni vse. Delavski department države Georgia pripoveduje, da dečki pod 14½ letom prejemajo po tri dolarje na teden; od 14½ do 16 let od treh do šest dolarjev; od šestnajstega leta naprej pa od pet do deset dolarjev. Železniška družba razlagata, da delavci prihajajo z gorovja Blue Ridge, kjer so ljudje vajeni trdega in napornega dela. Njim se zdi tovarniško delo lahko in nenaporno.

Država Alabama tudi hvali svoje delavce anglosaksnskega plemena. Zamorce delajo le v železarski in jeklarski industriji. Ti delavci so zelo potrežljivi in niso dostopni prekučuškim mislim in naukom, kot se to godi tam, kjer so naseljeni tujezemski delavci.

Thomas G. McLeod, governer Južne Karoline, pripoveduje, da imajo otroci tovarniških delavcev "rdeča lica" in da ti delavci žive v finih in dobrih razmerah.

Industrijski biroj mesta Atlanta v Georgiji ima lepak, ki pojasnjuje: "Atlanta je mesto z odprtimi delavnicami." Ali poželi kapitalistično srce še kaj več?

In tako se vrste dokazi dalje, da so delavci v južnih državah potrežljivi, ponizni in zadovoljni, ki nočejo poslušati agitatorjev, pridigajočih nezadovoljnost in razredni boj.

Za kapitaliste so te države še paradiž. Ampak koliko časa. Ko se razvije v teh državah industrija, bo nastalo v njih tudi delavsko gibanje, pa če si ga južni kapitalisti žele ali če ga preklinjajo.

Razprave o pravilih

S. H. P. J.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

stroški za tonsile in da se znižajo vsi ostali operacijski predpisi v naših pravilih za polovico. Priporočal bi več razmotrovanja o jednotini banki, kako bi ustavili tak zavod, da bi naš lastni denar več prinesel koristi in da ne bi bilo treba plačevati visokih prispevkov na staro leto.

Iz vseh bolniških skladov naj bi se naredil samo eden in ta naj bi bil dva dolarja za vse. Za polovico leta en dolar, polovica pa pol. Le na ta način bi se preprečilo simuliranje. Vsi člani naj spadajo v en bolniški razred. Na ta način bo izostalo vsako preprekanje. Tudi posmrtnina je previsoka; naj bi bila en tisoč dolarjev najvišja. Ako bodo konvencije vedno dajale koncesije, pride domino tako daleč, da sami sebe uničimo. Treba je misliti na boljše gospodarstvo. Člani se ne brihajo dovolj in uničujejo sami svoje življenje in zdravje. Delavci so dandanes del stroja, delajo po tovarnah tako, da so popolnoma onemogli, in ko ne morejo več gibati, gredo k zdravniku, da dovoli odmor, in pri organizaciji naznanijo bolnim. Na ta način naša jednota plačuje podporo v stotinah slučajih. To je tista cokija, katera sem omenil v začetku dopisa.

Delavski voditelji se trudijo, pridejo vabiti k tovarnam, da bi se organizirali strokovno in politično, toda kranjski Janezi se ne brigajo za opomine, da bi se organizirali ter izboljšali skupno delavški red.

Po tovarnah dela deset do dvajset ur, en uro porabi, prej ko pride na dom, končno pada na kakšno pol polomljeno posteljo, tarna, kako je izmučen in v tem zaspi. Njegova soprona se drugi dan pogovarja s sosedom, da njen sopron kar v delavni obliki spal. Vprašanje nastane, je li tak človek koristen človeški družbi. Ako je član podporné organizacije, je li tak človek dober član? Ne čita nič, ker je preveč truden, tudi časopis ne mara v hiši, ker nima časa za čitanje. Na sejo ne hodi. V nedeljo dela doma, ali si izprosi pri svojem delodajalcu, da tudi v nedeljo sme delati v tovarni. Društvo je njegova postranska stvar. Kadar omaga se naznani bolnim, saj plača mesečne prispevke, toraj je delezen podpor. Na shode ali predavanja ga ni, da bi se kaj naučil in se vsaj zavedel, da je človek. To ni za njega, on mora trdo delati, pa tudi če bi spadal k strokovni organizaciji ali bogosvarji k socialističnemu klubu. No, tam ne bodo cigar kaldi za njegove kulje.

Kakor so dobre in potrebne podporne organizacije, tako so tudi škodljive s svojo bogato podporo. V tem mislim, ako bi ne bilo slovenskih podpornih jednot, bi tudi slovenski narod tako ne zaostajal. Od naše jednote se nekaj zahteva, kar bi se ne smelo zahtevati: zahtevati, bi morali od bogatih družb in ne od revnih jednot. Član pravi, dokler delam, lahko plačujem visoko zavarovalnino, in kadar sem bolan, jo potrebujem. Kaj pa takrat, ko delo zgubiš in si deset, sedemnajst mesecev brez zasluga, imas pet otrok, ki te prosijo kruha? Kdo bo pa takrat plačeval visoko zavarovalnino zate?

Zato jaz priporočam bolniški sklad po dva dolarja za vse člane. Ako me kdo prisili, da moram pristopiti v tridolarski sklad bolniške podpore, takrat se poslovim od jednote zaveden. To da ne sam, je četrtna članov pri jednoti, ko so enakega mišljanja. Mogoče si bo kdo mislil, da bi bilo tako postopanje dobro za jednoto, toda jaz mislim, da bi bilo slabo. In to ni dopustno in se ne smemo pripititi, ker bi bilo pogubno.

Clan se pritožujejo, kam gre denar, ker toliko plačujemo. Zadnja konvencija je stala nad štrideset tisoč dolarjev. Glavni uradniki nas stanejo od konvencije do druge konvencije zopet toliko. In to brž nastavljene moči. Ako računamo \$85,000, je ogromna vsota in ni treba vpraševati, kam gre denar. Stroški za prihodnjo konvencijo se morajo znizati in plačati uradnikom tudi. Casi so slabii in vsi skupaj moramo trpeti. Nesposmetno je blatičati glavnemu uradu. Kdor se ne strinja s poslovanjem istega, naj v javnosti protestira ali piše za

pojasnila v eni ali drugi zadevi, pa jih bo prejel.

Kar je najbolj potrebno, so strokovne in politične organizacije. Boj za boljši družbeni red po tovarnah, ker takega izkoricanja delavcev še ni bilo, odkar svet stoji. Potrebljeno je med nami pričeti, ker noben drugi narod neče in ne more delati. Slovence pa dobitmo, ki so tako izmučeni in onemogli, da ni več daleč čas, ko bo dežela imela kupe onemoglih in jednota kopico pokvarjenih bolnikov. — Joe Ra-

delj.

Chisholm, Minn. — V št. 118. sem čital med razpravami za pravila več ali manj važne stvari, zlasti o priporočilih, ki jih je sprejelo društvo št. 335 v Auburnu, Ill. Kar je omenjeno društvo sklenilo, se jaz popolnoma strinjam, razum z nekaj točkami.

Da bi glavni odbornik ne smeli biti izvoljen za več knakor dva krat, to je za dobo osem let, bi ne bilo pravilno. Zakaj bi ne smeli biti vodja, predsednik ali drugi član glavnega odbora, kdo je dočemu franciškanu zavezal ustaj, ker je bil strah, da nahujskani kmetje razbijajo vlak ali raztragojo železniški tir.

Danes franciškan ne pripoveduje več, da hudič vozi vlake,

pripovedujejo in pišejo pa, da je

socializem, evolucija, kontrola

porodov itd. hudičovo delo.

V vsaki generaciji so drugače neumni.

• • •

ŽARKOMET

Franciškani nekdaj in danes.

Zadnji petek sem pisal o boju vede z vero in polkovniški službi sv. Antonia v Braziliji, katerega so po tristo letih vendarle poslali v pokoj. Naravoslova veda je bila korak za korakom v srditem boju s cerkvijo.

Pa ne samo naravoslova. Tudi druge vede so v neprestanem boju z mračnjaki od vseh začetkov. Vsaka iznajdba je bila pobijana. Napadali in pobijali so na primer železnicu.

V moji zbirki starih knjig je letnik "Novice" iz leta 1855. Tu citam: "Se ni tega deset let, ko je neki franciškan iz Ljubljane pripovedoval kmetom iz okolice, da sam hudič vleče vlak. Odgovorna oblast je moralna prositi ljubljanskega škofa, da je dotičenu franciškanu zavezal ustaj, ker je bil strah, da nahujskani kmetje razbijajo vlak ali raztragojo železniški tir."

Danes franciškan ne pripoveduje več, da hudič vozi vlake, pripovedujejo in pišejo pa, da je socializem, evolucija, kontrola porodov itd. hudičovo delo. V vsaki generaciji so drugače neumni.

böd vedel: Ce ti ni prav, pa zapri svojo kolono, ugasni Žarkomet in pojdi "koln" kopati! — Clan, ki ve, kaj piše, Lyons, Ill.

Kronika.

Bilo je v tistih časih, ko je bil krompir v klastih, ko so Detroitčani okupirali Kanado, ko je Bryan na kameli lovil opico, ko je pogrebni pokopal žive ljudi, ko je bilo sveto leto 1925.

Slabi so bili tisti časi. Greb je bil na konju v vseh luknjah. Zlatoto te je bilo na vsakem trgu. Krivi preroki so bili v vsakem templju. V tistih časih je živel v sodomskem mestu Chicagu krv prerok Kazimir. Povedal je ljudem, da mati božja na Brezjah zapusti preljubo gorenjsko stran in se prikaže na farmi pri Lenmontu. Množica mu je verjela in dala mu je dollarjev in kolača.

In ko je Bog videl ta greb, se je razsrdil. Ko je prišel dan pričakanja, ni bilo množic na farmi. Bog je bil poslat sibirsko zimo v sodomsko mesto Chicago in tako kaznoval krvnega preroka Kazimira, ki je zavajal njegovo ljude.

Danes franciškan ne pripoveduje več, da hudič vozi vlake, pripovedujejo in pišejo pa, da je socializem, evolucija, kontrola porodov itd. hudičovo delo. V vsaki generaciji so drugače neumni.

Dogodek št. 83.

Bilo je v Calumetu, Mich. Nekaj moja sorodnica in njen sošolg sta bila zelo pobožna. Vedno sta v cerkvi čepela. Svojih otrok nista imela. Ljubila pa sta otroke, posebno enega mojih fantkov, katerega sta imela pri sebi po več tednov. Jemala sta ga tudi seboj v cerkev in otroku se je dopadla tista cerkevna maščerada.

Chicago. — Včeraj je bil obešen zidar Martin Kentucky, največji zločinec našega časa. Izpljal je kupico vina, ki ga je izprešal v grozdu, ki je zrasel na njegovem vrtu. Bog bodi milostljiv njenega duši.

• • •

Demokratičen predlog.

Cenjeni K. T. B. v razpravah o pravilih v Prosveti čitam, da je treba znizati plače gl. odbornikom in nameščenim jednotam za 10 odstotkov iz razloga, ker je mnogim članom S. N. P. J. bila znizana meza za toliko.

Sugestija je seveda zelo delavška in demokratična, ampak ne popolnoma. Jaz predlagam, da se plače gl. odbornikov in uslužbencev znizajo za 50 odstotkov. Nadalje je treba naše odbornike in druge delavce tudi seznaniti z brezposelnostjo, katera od časa do časa zadene mnogo naših članov v rudnikih in tovarnah. Zato predlagam, da se vsako leto zaprosim S. N. P. J. za šest mesecov. Na ta način bodo naši kotirarji znali, kaj se pravi živeti.

Sem tudi zato, da se daja sklad še podpira, iz razloga, če se daje sklad pripravljajo za 50 odstotkov. Nadalje je treba naše odbornike in druge delavce tudi seznaniti z brezposelnostjo, katera od časa do časa zadene mnogo naših članov v rudnikih in tovarnah. Zato predlagam, da se vsako leto zaprosim S. N. P. J. za šest mesecov. Na ta način bodo naši kotirarji znali, kaj se pravi živeti.

Priporočilo, naj se glavnim uradnikom plača zniža, naj se spravi pred konvencijo. — Joseph Ule.

Kakor so dobre in potrebne podporne organizacije, tako so tudi škodljive s svojo bogato podporo. Bolniški sklad naj bodo po \$1, \$2, \$3 in \$4, kar pa je še članov, ki so zavarovani za \$5 ter \$6, naj bi do bivali bolniško podporo iz skladu za onemogle, in plačevali naj bi asesmenta na vsak dolar podporo ali pet in šest dolarjev. Na en ali drugi način bomo morali podpirati i tiste, ki so zavarovani v teh dveh skladih.

Oficijelna naznanila S. N. P. J.

1. Trimesečna seja, ki se je vršila dne 27. in 28. aprila t. l. je sklenila, da izredni asesment v tridolarsteku skladu, ki je \$1 na mesec na vsakega člana, ostane tako do preklica. Člani, ki so zavarovani za tri dolarije dnevne bolniške podpore, torej plačujejo še nadalje po \$1 izredne naklade na mesec, dokler se ne nabere dovolj rezerve v tem skladu.

2. Člani, ki so zavarovani za \$4 bolniške podpore na dan, plačujejo po \$2 izredne naklade na mesec. To se prične meseca junija ter ostane v veljavi do preklica ali tako dolgo, dokler bo ta skladu nabrana predpisana vsota kot rezerva.

3. Glede petdolarskega sklada ostane v veljavi sklep, ki ga je sprejet glavni odbor na letni seji meseca januarja t. l., to je, da člani, ki so zavarovani za \$5 bolniške podpore na dan, plačujejo izredni asesment kot sledi: Za mesec februar in mare po \$5 izredne naklade na mesec; za mesec april plačajo ti člani \$25 izredne naklade, potem pa vsaki mesec \$5 več, kar znaša \$30 za mesec maj, \$35 za mesec junij, \$40 za mesec julij in tako naprej.

Kot že rečeno, izredni asesment za goriomanjene sklade ostane v veljavi dokler se ne nabere predpisana rezerva v posameznem skladu, in še le ko se to doseže, bomo smeli predikati izredno naklado v solventnem bolniškem skladu.

Slovenci smo mnogokrat preveč skromni; ne vidimo ničesar dobrega med našim ljudstvom, pozabimo, da je mnogo velikih mož je bilo rojenih od slovenskih mater. Vidimo le vrline drugih narodov, in ker ne vidimo njih slabosti, mislimo, da je vse drugo boljše kot ono, kar je naše. Ali je ta skromnost na mestu? Nikakor ne, ravnotako ne kot ni na mestu bahaštvo.

Mnogo starjev je ponosnih na to, ker njih otroci ne znajo slovenskega jezika, ter se sramujajo priznati, da so njih starši Slovenci. To slabost je treba na vsak način ozdraviti. Priznajmo vsakemu svoje, a nikdar se nam ni treba sramovati, da smo Slovenci. Saj nismo najslabši narod na svetu, zgodovina nam pove, da spadamo v prve vrste kulturnih narodov.

Slovenski starši, razlagajte svojim otrokom kako lepa je slovenska zemlja, koliko krasote nuditi, kako krasne so planine, snežniki in podzemski jame. S tem boste zbudili zanimanje pri drugih narodih, ki si bodo želeli ogledati našo krasno slovensko deželo. Povejte otrokom, kaj je bil slovenški narod, da je bil branitelj kulture, kajti stoletja je odbijal napade takrat divjih in krvolčnih Azijatov in s tem pomagal, da so se drugi narodi na severu lahko mirno izobraževali in kulturno napredovali in pri vsem tem slovenski narod ni postal barbaraki, ampak je korak naprej in se tudi sam kulturno izobraževal. Vse to zasluži priznanje, in nikogar ni treba biti sram, da je Slovenec.

Naša mladina potrebuje poduka v maternem jeziku, da ga bo znala ceniti in spoštovati. Direktorij Slovenskega naravnega doma v Clevelandu, Ohio, sklicuje sestanek vseh slovenskih staršev, vseh društvenih uradnikov in vseh onih, ki se zanimajo za naš slovenski jezik, da se pogovorimo o ustanovitvi slovenske šole in določimo smer isti.

Ta sestanek se vrši v S. N. D. na 6417 St. Clair Ave., v petek dne 29. maja 1925 zvečer ob osmih.

Slovenska šola v največji slovenski naselbini ima pomen tudi za druge slovenske naselbine, kajti zgled vleče, in če bodo videči, da napredujemo v največji slovenski naselbini, nas bodo rade volje posnemali in bodo povsod, kjer je mogoče, ustanovili slovensko šolo, oziroma tečaje za poduk v slovenskem jeziku in s tem utrdili slovensko zavest.

Naj nikogar ne manjka na tem sestanku, noben izgovor naj vas ne zadrži. Pojdite enkrat samo Slovenec in pokažite to. Kdor se torej čuti, da je slovenske matere sin — hči — bo gotovo navzoč na tem sestanku. Na svidetje torej! — L. Medvesek, tajnik S. N. D.

PROGRAM SLAVNOSTI DRUŠTVA ŠT. 147.

Cleveland, Ohio. — Društvo "Vodnikov venec" št. 147 vabi vse občinstvo iz Clevelandu in okolice na razvite društvene zastave, ki bo obenem slavnost petnajstletnice društvenega obstanka. Slavnost se vrši dne 30. maja (Decoration Day) ob 2:30 popoldne v Slovenskem narodnem domu v Port Washington, Wis., \$5.00; dr. št. 114, SNPJ, Roundup, Mont., \$5.00; dr. št. 258, SNPJ, Bellaire, O., \$11.00; dr. št. 171, SNPJ, Marianna, Pa., \$10.00; dr. št. 2, JPZ, Port Washington, Wis., \$5.00; dr. št. 117, SNPJ, Yukon, Pa., \$5.00; dr. št. 54, SNPJ, Glencoe, O., \$5.00; dr. št. 4, SNPJ, Neffs, O., \$10.00; dr. št. 240, SNPJ, Bentleyville, Pa., \$12.50; dr. št. 386, SNPJ, Library, Pa., \$10.00; dr. št. 16, SNPJ, Milwaukee, Wis., \$10.00; dr. št. 104, SNPJ, West Allis, Wis., \$10.00; dr. št. 227, SNPJ, Hiawatha, Utah, \$11.25; dr. št. 21, SNPJ, Pueblo, Colo., \$25.00; dr. št. 109, SNPJ, Nanaimo, B. C., \$16.00; dr. št. 88, SNPJ, Moon Run, Pa., \$5.00; dr. št. 523, SNPJ, Taylorville, Ill., \$4.00; dr. št. 472, SNPJ, Harmarville, Pa., \$10.00; dr. št. 10, SNPJ, Rock Spring, Wyo., \$15.00; dr. št. 489, SNPJ, Peoria, Ill., \$6.07; dr. št. 124, SNPJ, Forest City, Pa., \$10.00; dr. št. 382, SNPJ, Acosta, Pa., \$3.00; dr. št. 64, SNPJ, West Newton, Pa., \$5.00; dr. št. 82, SNPJ, Johnstown, Pa., \$5.00; dr. št. 205, SNPJ, New Duluth, Minn., \$5.00; dr. št. 200, SNPJ, Hermine, Pa., \$9.70; dr. št. 279, SNPJ, Ramsey, O., \$3.00; dr. št. 206, SNPJ, Gross, Kans., \$5.00; dr. št. 118, SNPJ, Pittsburgh, Pa., \$10.00; dr. št. 138, SNPJ, Canonsburg, Pa., \$10.00; dr. št. 259, SNPJ, Meadow Lands, Pa., \$5.00; dr. št. 362, SNPJ, Carlisle, Ill., \$17.50; dr. št. 119, SNPJ, Waukegan, Ill., \$10.00; dr. št. 235, SNPJ, Mulberry, Kans., \$3.00; dr. št. 340, SNPJ, Wyan, Pa., \$1.00; dr. št. 295, SNPJ, Bridgeville, Pa., \$5.00; dr. št. 281, SNPJ, Jacksonville, Kans.,

\$11.00; dr. št. 92, SNPJ, Franklin, Kans., \$1.00; dr. št. 427, SNPJ, Coverdale, Pa., \$5.00; dr. št. 69, SNPJ, Eveleth, Minn., \$15.00; dr. št. 228, SNPJ, Ringo, Kans., \$5.00; dr. št. 111, SNPJ, Aurora, Minn., \$5.00; dr. št. 317, SNPJ, Export, Pa., \$5.00; dr. št. 24, SNPJ, Bonanza, Ark., \$20.00; dr. št. 9, SNPJ, Yale, Kans., \$5.00; John Stojich, Chicago, Ill., \$5.00. Skupaj dosedaj prejet \$453.72. Ce katero društvo ali posamezni član opazi kako pomoto pri tem izkazilu, prosimo, da nas takoj obvesti, da popravimo.

Vincent Cainkar, predst. SNPJ.

SLOVENCI IN NAŠA MLDINA.

Slovenci smo mnogokrat preveč skromni; ne vidimo ničesar dobrega med našim ljudstvom, pozabimo, da je mnogo velikih mož je bilo rojenih od slovenskih mater. Vidimo le vrline drugih narodov, in ker ne vidimo njih slabosti, mislimo, da je vse drugo boljše kot ono, kar je naše. Ali je ta skromnost na mestu?

Nikakor ne, ravnotako ne kot ni na mestu bahaštvo.

Mnogo starjev je ponosnih na to, ker njih otroci ne znajo slovenskega jezika, ter se sramujajo priznati, da so njih starši Slovenci. To slabost je treba na vsak način ozdraviti. Priznajmo vsakemu svoje, a nikdar se nam ni treba sramovati, da smo Slovenci. Saj nismo najslabši narod na svetu, zgodovina nam pove, da spadamo v prve vrste kulturnih narodov.

Slovenski starši, razlagajte svojim otrokom kako lepa je slovenska zemlja, koliko krasote nuditi, kako krasne so planine, snežniki in podzemski jame. S tem boste zbudili zanimanje pri drugih narodih, ki si bodo želeli ogledati našo krasno slovensko deželo. Povejte otrokom, kaj je bil slovenški narod, da je bil branitelj kulture, kajti stoletja je odbijal napade takrat divjih in krvolčnih Azijatov in s tem pomagal, da so se drugi narodi na severu lahko mirno izobraževali in kulturno napredovali in pri vsem tem slovenski narod ni postal barbaraki, ampak je korak naprej in se tudi sam kulturno izobraževal. Vse to zasluži priznanje, in nikogar ni treba biti sram, da je Slovenec.

Naša mladina potrebuje poduka v maternem jeziku, da ga bo znala ceniti in spoštovati. Direktorij Slovenskega naravnega doma v Clevelandu, Ohio, sklicuje sestanek vseh slovenskih staršev, vseh društvenih uradnikov in vseh onih, ki se zanimajo za naš slovenski jezik, da se pogovorimo o ustanovitvi slovenske šole in določimo smer isti.

Ta sestanek se vrši v S. N. D. na 6417 St. Clair Ave., v petek dne 29. maja 1925 zvečer ob osmih.

Slovenska šola v največji slovenski naselbini ima pomen tudi za druge slovenske naselbine, kajti zgled vleče, in če bodo videči, da napredujemo v največji slovenski naselbini, nas bodo rade volje posnemali in bodo povsod, kjer je mogoče, ustanovili slovensko šolo, oziroma tečaje za poduk v slovenskem jeziku in s tem utrdili slovensko zavest.

Naj nikogar ne manjka na tem sestanku, noben izgovor naj vas ne zadrži. Pojdite enkrat samo Slovenec in pokažite to. Kdor se torej čuti, da je slovenske matere sin — hči — bo gotovo navzoč na tem sestanku. Na svidetje torej! — L. Medvesek, tajnik S. N. D.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik.

DAROVI ZA PO TORNADU PRIZADETE.

Glavni urad je sprejet prispevke za po tornadu prizadete rojake od sledenih društev:

Društvo št. 174, SNPJ, Kryn, Pa., \$5.00; dr. št. 132, SNPJ, Klein, Mont., \$25.00; dr. št. 81, SNPJ, Red Lodge, Mont., \$3.00; dr. št. 6, SNPJ, Morgan, Pa., \$25.00; dr. št. 320, SNPJ, White Valley, Pa., \$5.00; dr. št. 318, SNPJ, Baggaley, Pa., \$10.00; dr. št. 170, SNPJ, Akron, Ohio, \$5; dr. št. 319, SNPJ, Cuddy, Pa., \$2.00; dr. št. 400, SNPJ, Renton, Pa., \$3.00; člani Slov. doma, W. Newton, Pa., \$5.00; dr. št. 114, SNPJ, Roundup, Mont., \$5.00; dr. št. 258, SNPJ, Bellaire, O., \$11.00; dr. št. 171, SNPJ, Marianna, Pa., \$10.00; dr. št. 2, JPZ, Port Washington, Wis., \$5.00; dr. št. 117, SNPJ, Yukon, Pa., \$5.00; dr. št. 54, SNPJ, Glencoe, O., \$5.00; dr. št. 4, SNPJ, Neffs, O., \$10.00; dr. št. 240, SNPJ, Bentleyville, Pa., \$12.50; dr. št. 386, SNPJ, Library, Pa., \$10.00; dr. št. 16, SNPJ, Milwaukee, Wis., \$10.00; dr. št. 104, SNPJ, West Allis, Wis., \$10.00; dr. št. 227, SNPJ, Hiawatha, Utah, \$11.25; dr. št. 21, SNPJ, Pueblo, Colo., \$25.00; dr. št. 109, SNPJ, Nanaimo, B. C., \$16.00; dr. št. 88, SNPJ, Moon Run, Pa., \$5.00; dr. št. 523, SNPJ, Taylorville, Ill., \$4.00; dr. št. 472, SNPJ, Harmarville, Pa., \$10.00; dr. št. 10, SNPJ, Rock Spring, Wyo., \$15.00; dr. št. 489, SNPJ, Peoria, Ill., \$6.07; dr. št. 124, SNPJ, Forest City, Pa., \$10.00; dr. št. 382, SNPJ, Acosta, Pa., \$3.00; dr. št. 64, SNPJ, West Newton, Pa., \$5.00; dr. št. 82, SNPJ, Johnstown, Pa., \$5.00; dr. št. 205, SNPJ, New Duluth, Minn., \$5.00; dr. št. 200, SNPJ, Hermine, Pa., \$9.70; dr. št. 279, SNPJ, Ramsey, O., \$3.00; dr. št. 206, SNPJ, Gross, Kans., \$5.00; dr. št. 118, SNPJ, Pittsburgh, Pa., \$10.00; dr. št. 138, SNPJ, Canonsburg, Pa., \$10.00; dr. št. 259, SNPJ, Meadow Lands, Pa., \$5.00; dr. št. 362, SNPJ, Carlinville, Ill., \$17.50; dr. št. 119, SNPJ, Waukegan, Ill., \$10.00; dr. št. 235, SNPJ, Mulberry, Kans., \$3.00; dr. št. 340, SNPJ, Wyan, Pa., \$1.00; dr. št. 295, SNPJ, Bridgeville, Pa., \$5.00; dr. št. 281, SNPJ, Jacksonville, Kans.,

9. Nastop pevskega kvarteta "Grča".

10. Zaključek slavnosti.

Zvezec se vrši velika leta v obrežju dvoranah. Za vse ugodnosti posetnikov poškrbi v polni meri.

Meri — odbor.

Francija in Anglia se ne moreta zediniti glede Nemčije.

London, 26. maja. — Najmočnejša francoska nota glede razložitvenega problema v Nemčiji in garancijskega teksta dokazuje, da se Francija in Anglia delata narazen. Francija zahteva, da ostanejo pravice Nemčije omejene tudi potem, ko Nemčija stopi v ligo narodov. Nemčija ne sme misljiti na revizijo vzhodne meje in Francija mora imeti odprt pot preko Nemčije na Poljsko v slučaju rusko-poljske vojne. Anglia smatra, da Nemčija, ko pride v ligo narodov, uživa vse pravice kakor druge članice.

(Adv.)

Pozor detroitski rojaki!

All veste, da bo na 30. in 31. maja, t. i. velika leta v obrežju dvoranah. Za vse ugodnosti posetnikov poškrbi v polni meri.

Meri — odbor.

Ker bo tam mnogo raznovrstne zabave se pričakuje velike vdeležbe. Torej pride vse in se zabavajte v prosti naravi!

(Adv.)

HAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blagovne znamke po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK

Hermina, Pa.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojaki, ki se zanimal za socialism, bi ga moral redno citati, ker vam kaže pravo sliko socialism.

Naročna cena \$3.00 na leto, \$1.75 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
2629 W. 36th St.

CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po nadomestku!

PATENTY

EASTONZ slovenska kužna o patentih in obrazcih se vam pošteje na tel. Pišite ponovno le tistim v obrežju dvoranah.

BRYANT & LOWRY
Registered Patent Attorneys
312 Victor Building,
WASHINGTON, D. C.

REIDENCE: 2316 E. Millard Ave.
TELEFON: Lawndale 5107

JOHN J. ZAVERTNIK, MD.

PHYSICIAN & SURGEON

Layer Bldg., 2852 W. 36th St.,
vogal Lawndale Ave. in 26. nivo.

TELEFON: Crawford 2212, 2212.

ORDINACIJSKE URE:

Ot 8:00 do 12:00, od 1. do 4. popoldne in od 5. do 8. tednu. Od nedelje do 11. do 14. do 1. popoldne.

DR. JOS. V. GRAHEK

IMENIK

St. J.—Chicago, Ill.—Prod. Vine. Cants.

